

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 788.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY aznapdolalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 706.

A vasárnap eseményei.

A tegnapi udvari bíról volt ma leginkább szó. Általában konstátálták, hogy annak ezuttal nagyobb volt a jelentősége, mint rendszeren. De ez természetesen is. A királyi hosszú idő után tegnap jelent meg ismét közöltünk. S a mostani politikai helyzet közepette feszült érdeklődéssel várták, ki, hogyan és mit fog az uralkodó beszélni.

Hát számoljunk be a megfigyeléseinkről. Először is jegyezzük ide, hogy politikai körökben élénk feltűnést keltett egyrészt az, hogy a király a legtöbb emberrel, így Széll Kálmánnal is németül konverzál, másrészt meg a miniszterelnökkel röviden végzett s a beszélgetést itt csak egy részről folytatták: a miniszterelnök részéről, addig báró Fejérváry Gézával és gróf Andrássy Gyulával igen behatóan, hosszasan és komoran diskuráltak. Természetesen a katonai javaslatokról lehetett szó s fölteszik azt is, hogy az esetleg még tehető koncessziók is szóba kerültek.

S itt van helye a második impresszióknak: a jelenvoltak azzal a bizonyossággal távozhattak az udvari mulatságról, hogy a királyban az engedékenységére való hajlandóság éppenséggel nincsen meg. Változtatni azonban ez nem fog a helyzetet. Az ellenzék tudja a kötelezettségét. És mi hiszünk, reméljük és bízunk abban, hogy azokból a javaslatokból nem lehet és nem is lesz törvény. Akármilyen koncessziókra is volnának hajlandók — katonákra.

Leginkább feltűnt pedig az, hogy a király milyen szívélyesen és milyen hosszasan beszélt báró Bánffy Dezsővel, akivel egészen félre is vonult. Annyi mindenetre nyilvánvaló ebből, hogy a volt miniszterelnök ellenzéki szereplése egyáltalán nem járt kegyvesztéssel. Esetleg — egyéb is!

Mialatt Széll Kálmánnak az obstrukció leszerelésére irányul minden figyelmét, osztrák kollégája azon fűri a fejét, hogyan kapjon többséget a katonai javaslatokhoz. Nem tudjuk, melyikük érzi magát rosszabbul, de nem is vagyunk tulságos részvétellel irántuk. S az a legfőbb kívánságunk, hogy érezzék még rosszabbul magu-

kat és Széll az obstrukcióval, Körber a katonaelles többséggel szemben ne találjon a bajára orvossgót.

Odaát számolgatják, hányan vannak azok, kik hajlandók mindenféle «magasabb szempontoknál fogva» megszavazni a véderőjavaslatot. Az ellenzéknek, a melyhez a német néppárt, a szociálisták, az olaszok, a rutének és csehek tartoznak, százhatvanöt tagja van. Ezek közt azonban van néhány képviselő, a ki megszavazza a javaslatot, úgy, hogy a javaslat elleneseinek a számát százötvenötre tehetjük. A német haladópart még nem határozta el, hogy a javaslattal szemben minő álláspontot foglal el. Épp úgy bizonytalan a dél-szlávok és a német agráriusok magatartása is. Úgy, hogy a javaslatok ellenzéké minden körülmények közt tulnyomó azokat legfőkébb csak az ellenzék egyes tagjainak távolmaradása esetén szavazzák meg.

Vagyis odaát abban reménykednek, hogy akad pár ember, a ki távol marad a szavazástól, ideát pedig még mindig hiszik, hogy valamiképpen le bírjuk rövidesen az obstrukciót szerezni. Hogy ezek a remények milyen valóságok, arról azt hiszünk, a Lajtán túl is, innen is, nagyon hamar meg fognak győződni.

A külpolitikában az állandóan napirenden levő balkáni kérdéstől eltekintve, két esemény köti le a figyelmet. Az egyik, hogy Combes francia miniszterelnök kielégítő magyarázatot talált a legutóbbi tett nyilatkozatának s valahogyan sikerült a köztársasági irracziókat sa szocialisták továbbra is megtartani a pártján. A kongregációk dolgában ugyanis olyan értelmi javaslatot tett, mely módot ad arra, hogy a kamara az összes nem autorizált kongregációk kérvényeit egy határozattal elutasíthassa.

A másik nevezetes esemény, hogy Roosevelt a venezuelai blokkád dolgában a neki felajánlott bírói tisztséget újból elutasította. Magatartásának az oka nagyon is érthető: az érdekelte és aktivitásba lépett nagyhatalmak most is hasznát akarnak huzni a dologból s tömérdek kedvezményt akarnak kipréselni maguknak a venezuelai zavarok révén, Castro pedig tudni sem akar ezekről. Akárhogy dönt is a választott bíró, ma-

gára vonja valamelyik nagyhatalom neheztelését. Természetes tehát, hogy ez elől a kényes feladat elől huza-kodik az Unió elnöke. Így vagy háboru lesz, vagy a hágai bíróság elé kerül az ügy. Szó van — mai távirataink közt olvasható — a holland külügyminiszter bíráskodásáról is. Kötte hiszszük azonban, hogy az európai nagyhatalmak a kompetenciájának alá vetnék magukat.

Budapest, február 8.

A képviselőház hétfői ülésén egy könyvomatous újság értesítése szerint Szentiványi Árpád fog beszélni s védelmébe akarja venni Mezőssy Béla kritikájával szemben a nemzeti párt volt tagjait, a kik vele együtt áttepték a kormánypartat. Kivüle Szalay László, Babó Mihály Szatmári Mór, Bakó József, Marjay Péter és Vertán Endre vannak szólásra előjegyezve.

A delegációk elutasítása. Hogy a kormány mennyire tisztában van azzal, hogy a katonai javaslat vitája nagyon hosszú ideig fog tartani, illusztrálja az a verzió, amely hozzá közel álló körökből ered s a mely szerint az idei delegációt május helyett csak szeptemberben fogják összehívni.

Az utóbbi s az elváltás. Az az erély, melylyel az utóbbi időben a kir. ügyészség a nemzetiségi izgatásokat a bíróságok elé állítja, éppen nincsen inyére a nemzetiségi sajtónak. Az aradi oláh nemzetiségi lap le is vonja ebből a konzekvenciát. Szerinte a nemzetiségeknek most már, hogy a sajtó felett annyira ébernek öklödnék az ügyészségek, törekedniök kell az aktivitás terére lépni, bejuttatni a közösi és megyei képviselőtestületekbe és a képviselőházba — még pedig ide minden áron — hogy innét vonhassák magukra Európa figyelmét. Mert most már nincs értelme a passzívitásnak jegyzik meg melankólikusan az aradi oláh újság.

Anyitári mandátum. Nyitráról táviratozzák, hogy dr Janics Imre, a kerület országgyűlései képviselője, a kit Esztergomba közjegyzővé neveztek ki, ma bacsuzott a választástól. Utána a kerület új szabadelvűpárti jelöltje, dr Rudnay Sándor mondata el a programbeszédét, melyben persze liberáliszmus tántoríthatatlan bajnokának — Széll Kálmán feltétlen hívének vallotta magát.

A Kisfaludy-társaság ünnepe.

— Az idei nagygyűlés. —

Az Akadémia diszternémben ma délelőtt tartotta meg a Kisfaludy-társaság rendezévi nagygyűlését. Ezuttal sem a földszinti óriás terem, sem a széles karzatok nem foglalta le egészen a publikum. Disztingvált, de nem nagy közönség volt jelen, amely igen nagy érdeklődéssel hallgatta az elnöki megnyitót s a felolvasásokat. Kissé alább-

szállította a lelkesedést egy nem várt körülmény: a terem ugyanis meglehetősen hideg volt. Vagy nem fűtöttek, vagy rosszul fűtöttek, de bizonyos, hogy majdnem mindenki dödörgött a nagy teremben. Aki tehetett, telikabtan foglalt helyet. A notabilitások, akik jelen voltak, köztük Láng és Wlassics miniszterek, Apponyi Albert, képviselőházi elnök, Márkus József főpolgármester, Zsilinszky államtitár, Perczel Dezső, Szabó Miklós, a kuria elnöke, Kautz Gyula, mind telikabtan álltak a dobogón, oldalát az elnöki emelvény mellett. A tél kabát dacára is dideregtek.

A felolvasások érdekessége azonban kiengesztelte a közönséget a rosszul funkcionáló légfűtéssel. Első sorban Beöthy Zsolt elnöki megnyitói érdekelte meg merében a közönséget, a ki a társaság jelentőségét fejtegette a nála rezsuzkolt mélyszéggel, stíbeli és tartalombeli szépséggel. Igen nagy érdekessége és jelentősége volt Beöthy Zsolt Horváth Boldizsárról mondott emlékbeszédének. Nem száraz elstrajz volt ez, hanem gondolatokkal és eszmeikkel bővelkedő kortörténelmi visszajárlantás, a melynek magas és erőteljes megszerkesztéséből erőteljesen kidomborodott Horváth Boldizsar egyénisége, minden küzdelme, sikere, eredménye, a melyet az irodalmi és politikai életben ért el. Zsolt eljénzés jutalmazta a felolvasást. A program többi pontja is tetszést aratott; így Jakab Ödönnek és Dalmady Győzőnek egy-egy hangulatos költeménye, Berzók Árpádnak egy kedves novellája, melyet Kozma Andor olvasott föl.

A nagygyűlés felolvasásáról a következőkben számolunk be: Az elnöki emelvényen Beöthy Zsolt elnök, Berzevicz Albert másod-elnök, Vargha Gyula főtitár és Kozma Andor másodtitár, valamenyien felkelté attilában.

A közgyűlést Beöthy Zsolt elnök nyitotta, a ki mint emittettük a társaság feladatáról szözlött. A Kisfaludy-társaság — ugymond — melynek első alakulásától számítra, hetvenharmadik évét fejezzük be, mai ünnepléses ülésünkkel, keletkezésének indokait és körülményeit taládon példázza az irodalmi társaságok jelentőségét és feladatát. A barátok és tanítványok kegyelete, mely visszafelé tekint s a múlt emlékeit őrizi. De egy nagy reformátor iránti kegyelet, ki új tárgyakat és formákat, új izlést és szellemet hozott a magyar költészetbe. Ez a szellem szervezkedett öröklően, melyben már az epikai évtized költésze, Vörösmarty hatalmas érzelmű és képzelmű kapcsolatai megfogantak; mely ösmundainak, a magyar nyelvnek legrégibb alkotásait fel-támasztotta; mely midőn radót fut a jövő munkájára Buleus zselaját látta lengeni, mely a nemzeti érdekek és haladás fölfeleli között leg-elsőnek és legereményesebbnek a nemzeti művelői költői feltámasztását t-kintette.

A Kisfaludy-társaság feladata a hagyomány elvén és a haladás elvén, egyeztetésében áll, abban a törekvésben, hogy a múltból semmi sem menjen veszendőbe, a mi értékes és a fejlődésben ápolásra találon minden, a mi életrevaló. Azt, a mi még élni hivattott, ügyelt képviseli, védelmezi azzal, a mi már élni hivattott. Az irodalmi társaságok egyik a természetes szellemi munkája nem annyira konzervatív, a hogyan jellemzők azok, mint inkább kiegyenlítő, midőn az irodalmi életben és a köztudatban két fényes szemnek egymástól fölfeleleztet érvényét hirdeti az egyen szellem egyszer megújította

erejének tovább hatását a közejeledésben s az emberi szellem haladásának folytonosságát.

Az irodalomnak — így végezte megnyitóját — kell vezető példát adnia. Akar tagyunk azok vér szerint, akár nem, de lekünkben a régi magyar nemzedékek utódnak kell erzenük magukat. Ez a magyar jövő verbum veritas.

Komoly eszméje hason az mindnyájunkat. Utalkodék továbbra is, a mint utalkodék eddig. Társaságunk munkájában s külső a nagy nemzeti munkájában. Ez derítse ránk a napot, melyen «Lugó» mádság ejedez sazezek ajakán.» Ezzel a fohász-közlással nyitott meg a Kisfaludy-Társaság ötvenedik ünnepélyes közgyűlését. A nagy tetszéssel fogadott megnyitói szavak után Vargha Gyula főtitár terjesztette elő lendülettel tükári jelentését.

Azután következtek a felolvasások. Elsőnek Dalmady Győző olvasta föl melencólikus hangulatu költeményét ezen a címen: «Témét» melletti, a melyet megírtapolták. Majd Berzeviczy Albert tartotta meg Horváth Boldizsárról szóló magos irodalmi szívtalon álló emlékbeszédét, a melyről fontebb szívtalon. Emléke zede azzal végződik, hogy reményét fejezi ki a felolvasó, abból a szellemi leltárról, melyet Magyarország történy-hozása a régi hajlékból az új palotába, a régi kor-zakból az újba magával vitt, ne hanyozzanak azok a tradíciók sem, a melyeket politikai szökölakunk történetében a Horváth Boldizsaralakra neve oly fényesen képvisel. Ezek a hagyományok hussanak ott megújuló és fokozott erővel, mint a megemesítők és tisztító köztéletnek nyelvének, mint megörösítő a szökölak nemes művésze- te változatlan lényegében vetett hínek és mint elhívó, terjesztő annak a politikai idealizmusnak, a melyet Horváth Boldizsáran egyaránt ismertek el azok, a kik dicsérték és azok, a kik gáncsol-ták érte!

A taps, mely a felolvasás után fölhangzott, mutatta, mily igazi hatást tett a közönségre az emlékbeszéd. Jakab Ödön következett azzán, felolvasván «Hogyne szeretnélek!» című lírai verset, a melylyel a poeta szinten lelkes tapsokot aratott.

Berzók Árpádnak «A Nagy utazó» című tragikomikus el képek Kozma Andor olvasta föl. A szerző egy szenvedélyes utazató élményét rajzolta meg sok humorral. A közönség jól mulatott mellette s zajosan megaptsolta. A felolvasások ezzel végre értek s midán meg Kozma Andor jelentést tett a lejárt pályázatok eredményéről és az új pályakérdésekről (mindkettőt már közöltük), Beöthy Zsolt néhány szóval berekesztette a gyűlést.

A közgyűlés után a tagok és vendégek egy része az István-szállóban gyűltek össze a szokásos barakkba. A harmadik fogánál Beöthy Zsolt fölött és a királyra ürtette a bilikont. Majd az arany-bilikont átadta Hegedűs István-nak, a ki ifjú Péczeley József, az 1849-ben meghalt lelkes író és irodalompartól emlékére ürtette a bilikont. Hegedűs Ferenc rövid beszédben éllette a társaság három új tagját: Gardonyi Geót, Frankó Vilmost és Ferenczy Zoltán. Majd Ferenczy szözlött föl, megköszönve a maga és megvalasztott társai nevében a megválasztás által kifejezést jutott bizalmat s hang-szóval, hogy ő már régen kapcsolatban van a társasággal s tudja, hogy előbb-utóbb be kell juttatni Sturm Albert Kóit Ignacra ürtette pohárát, a ki tavol hazatért, szökös költőmennek közl első költészetének tartotta hazájának dicsőségét szerezni. Felköszönlőt tartottak még: Radó Antal, Alexander Bernat és Emich Gusztáv.

A társaság emelkedett és vidám hangulatban öt óra táján oszlott szét.

Az Egyetértés tárczája.

Kossuth és gróf Károlyi Györgyné.

— Két levél. —
— Az Egyetértés tárczája. —
Károlyi grófné — Kossuthnak.

Igen tisztelt Barátom!
Épen irni akartam Önnek és némely jó híreket közölni, mint p. o., hogy otthonról elő itárk, hogy minden készen van, hogy csak jönni kell, hogy egy fam tudósításal bement, a másik (Pista) tudósítással ki-jött, hogy azt, a miről Komáromy írt volt, 17-én át volt adva, az, aki beszélt, 20-án visszajött, hogy Pistam kiszöklött, mert az újonczok közt lett volna, neve már a város-háznál fel volt írva. Akartam irni, hogy fiaim már indulni akarnak kérdezeni akartam, vajjon fiaim az olasz-magyar légio, vagy a porosz-magyar legiónál fognak harcolni? — akartam mondani, hogy Mednyánszky Sándó utolsó levele már Glogauból szökl, azt mondja, hogy a magyar foglyok nagy lelkesedéssel átépnek a szabadságért küzdeni, hogy a situatio nem változott azóta, hogy Komáromy Berlinből elment volna — hogy ma már néhány zászlóalj gyalog s talán két század huszár készen lesz. Mint mondom, mind erről akartam irni, mikor az utolsó telegrammok mind armistice és békeröl szölnak, mind bizonyos! és egészen megzavartak engemet. — Ön, ki a miniszterelnökkel összejön, ki Usedommal beszél, kérem az istenért, tudassa velem egy pár szóval, van-e még remény? — vagy vége mindennek? Meguntam, örömmel láttam volna bár mind az öt fiam résztvenne a szabadságharészert. Tudom is, hogy ott a helyen lettek volna, de ha megint nem lesz semmi, nem szeretném ha ok és haszon nélkül compromittálják magukat, most még csak utn vannak, mert az első zászlóaljjal be akartak menni, de ha vége, visszahívom őket! ezt csak Önnek mondom, hogy már emletem! kérem ha e levelemet vette, mi holnap reggel leend, szí-

veskedjek és telegrapháljon — pár szóval, hogy tudjam mi igaz, mi nem, van még remény vagy már nincs. Beszéljen úgy, mint egy öreg barátunkról, érteni fogom, és na Önnek nincs ideje, irasson egyik fia által azt, a mit telegramm által nem lehet tudni. A tetőn elég Stresa — és nevémet — is mernek, nem kell a hétel. Ha a háború folytatódik és mi is részt veszünk, akkor Rhenus-partra, tán tovább is megyek, ha vége, akkor magam sem tudom. Lanamarrat szeretném, higye el, saját kezemmel megölni, ő a trop tárd oka.
Mit tud Tür-ről? neje márciusz óta nem hallott róla.
Várva várok egy telegrammot Öntől — és aztán egy levelet is.
Adja az isten, hogy még ne legyen vége minden reménynek — bocsásson meg e confusus levelemért, de igazán zavart vagyok. Öszinte aggodalommal
zavart barátnéja
Károlyiné.
Kossuth — Károlyiné grófnőnek.
Turin, 1866. augusztus 7.
Kedves Grófnó!

Mióta Csáky és Komáromy elmentek június végével, én egy betűnyi levelet sem kaptam sem egyikőtől, sem másiktól, egy betűnyit sem. Hogy Komáromy itt járt Turinban, azt tudom, de hogy nekem nem írt, hogy meg sem jelentette ittjárát, az tény. A grófnő láthatóan akármilyen levelet, de én meg mint tenyt mondom, hogy az nem küldetett el. Nekem egy levelem sem vész el Olaszországban. Többet mondok: Csáky ide küldött egy porosz tisztet levelekkel Riccio-líhoz, Usedomhoz, Bernhardthoz. De hozzám nem volt sem levele, sem izenete. Volt missziója, magyar tiszteket összeverbuálni, hírem, tudtom nélkül meg a legióból is elvinni a név szerint kijelölt legjobb négy tisztet (és persze nem engedtem meg a legiót desorganizálni), mindezt hírem, tudtom nélkül.
Csáky küldött egy pár sovány telegrammot ily modorban: «Éz tettünk, ezt fogjuk holnap tenni.» Mindez jó volna egy hirlap-

szerkesztőnek újság gyanánt. De a köztünk szerződés nem azt tartja, hogy nekem újságok irjanak, hanem hogy én rendelkezem a külföldön mint az ér. hazametelemig én rendelkeznek belföldön. Megfordítva tettek. Ök rendelkeznek külföldön (Poroszországban) és nem csináltak semmit benn az országban, abszolte semmit, bár másfél millió frankot vettek fel e czim alatt.
Éppen most kapok hazulról tudósítást a forradalmi pártól, melyből azt látom, hogy nagy az ingerültség K. és Cs. ellen. Oly szavakkal illetik, miket nem akarok ismételni. Azt mondják, hogy ezek az urak completirozhattak talán egy kis aristokratikus és félaristokratikus körben, — de a forradalmi párt, az a mely nélkül nem lehet mozgalom Magyarországon, nem tud semmi szervezésről, sőt teljességgel nem is bízik ezen urakban, hogy az ő szavukra egy bogár sem mozdul meg az országban stb.
Lehet, ez is exaggeálva van, mint exaggeáltak azok az urak a maguk befolyásukat, de az tény, hogy egy kis mozgalom Magyarországon megakadályozhatta volna a békét, tény hogy ez erre öket mennyire földre sürgtettem, tény, hogy nem történt egy rikkantás is az országban. Hanem a helyett neveztek vezéreket és fővezéreket hírem, tudtom nélkül, avancióztattak ezrede seket, alezredeküket utasításon ellenére, semmiben nemcsak rendeletemet nem, de meg csak tudásomat sem kérték. — Vetter presentálta magát a világnak mint organizátor hírem, tudtom nélkül, valami «provisorius kormány» nevében, Klapka azt az óriási hümbögöt követi el, hogy nagy hangosan kiküldtja mint «fővezér» hogy a «nemzet ő benne helyezte bizodalmatát», s ezen gyönyörű manipulatio folytán elhatározta 1800 emberrel betérni az országba, midután az armistice megkötöttet, midután Bismarck azt telegraphálta, hogy: «je ne saurais trop deconsailler toute tentative sur la Hongrie», midután a porosz annyira megalkudott az osztrákkal, hogy még csak egy miniszter sem tartottak szükségesnek a bekezdés végett Prágába farszantni (csak Mr. Brenner és Mr. Werther mentek oda), és midután a porosz insolentiáig menő pressióval neheze-

dik az olaszra s elhagyással fenyegeti, ha ez is meg nem alkuszik.
Ily körülmények közt, midőn az olasz szöklja, káromolja a magyart lehasága miatt, midőn azt, hogy valaha még volnánk egy kormány szóba álljon, csak az által menthetők volna meg, ha azt mondhatjuk: «ti is úgy akartátok, hogy Magyarország csak akkor kerüljen fel, ha az expeditio megtörténik, erre volt alapitva intézkedésünk, azon nem lehetett rögtön változtatni. Legyen meg csak az expeditio, majd meglátjuk mit tesszen a magyar», mondom, midő, ez volt volna a remény utolsó horgonyja azok az urak ott, úgy látszik, feladatuk tüztek ki maguknak demonstrálni a világnak, hogy a magyar akkor sem kél fel, ha expeditio történik.
Csakugyan Csáky azt telegraphálta nekem Bivonar Annaberg (Oderberg mellett) július 31-éről, hogy a mi erejük ott van (1600 ember), betörnek az országba «pour sauver l'honneur de notre drapeau» (mintha bizony a zászló becsületét egy óriáslag neveséges fűszóval meg lehetne menteni), meg, telegrammra nekem itt a legmagasabb kormánykörben azt mondták: «Il y a là quelque un qui trahit.»

Augusztus 11-éről pedig egy másik telegrammot kapok (nem tőlök), mely így szökl: «General Klapka et son état major sont a Schillersheim, propriété de Mr. Rothschild, sur le territoire Autrichien.»
Es ha igaz, a mit a bécsi Presse es Wanderer ir augusztus 2-áról, Klapka elment ahhoz a nemzethez, mely «bizalmi öböne helyzete...» hová? a tencseni tötök köze! (c'est de la folie), és midután az a nemzet, mely bizalmat benne helyezte, még csak egy éjnt sem kiáltott neki, nem hogy fegyvert fogott volna mellette, seregének egy részét elhagyta, a többivel «pour sauver l'honneur de notre drapeau» visszament porosz földre, a nélkül, hogy csak egy pus-kát is elsűtött volna az osztrákra.
Egyébiránt igaz-e ezen bécsi hír? nem tudom. Az én loyális szövetségeseim nekem telegrapháltak semmit július 31-ike óta. — De a dolog nagyon valószínű a premis-sák után.

Igy játszani egy nemzet sorsával, sőt többet, «reputatiojával!»
Meg tudom-e még hazánkknak legalább jövőjét menteni? Nem tudom. Megkísérltem.

De ha egyszer a szenvedésekben neki dühödött nemzet ki talál törni, nem szeretnek nevet eserni azokkal, kik őt otthon mákonyos álomba ringatva vele elszaltatták egy alkalmat, minőt a kegyelem istene sem hoz vissza többé, végre pedig egy ok-talan kalandor coup de main-nel meg a nemzet jó hírnevét is compromittálták.
Ön, úgy látszik, nagyobb összekötetésben van a magyar liberallal? mint én, tehát alkalmasint fölleségek is megírom, mit én csak harmadik közből tudok, hogy Klapka mellett van Vetter, két gróf Károlyi (fia) is, egy gróf Bethlen, gróf Scher-Toss (ez is magyar?), gróf Csáky, Komáromy, Mednyánszky, Simonyi.

A mi az itteni dolgokat illeti, ezek úgy állnak most is mint utolsó levelemben. Csak hogy az osztrák még nem fogadta el az armistice, csak 8 napi «suspension» van 17-éig. — A háború még lehetséges, bár nem valószínű (bizony, meg az osztrák vég neki az olasznak) és mi harcra készen állunk.
Azon, hogy Cialdini voltam, nemcsak nem kell aggodni, sőt örülni. — Nincs az ellentétben a Garibaldi-combinatióval. Au contraire.

Engedjen meg a Grófné, hogy az eventualis combinatiók fityólat nem lebbentem fel. Terveket nem közlök senkivel.
Hanem a háború folytatására igen kevés a chance. De a beke után (nem quoique, hanem parceque) igen sok volna, ha meg tudnám nemzetünket azon gyalvázattól usztítani mely most fajnakra járul s mely minden bizalmat iránta semmivé tett.
Ha beke lesz, az amnestiának a compromittáltak iránt insitálni fogok, s gondolom, nem hiában. — Mily öszintén tartja meg az osztrák? az más kérdés.
Emlitem 48-at is, a hol kellett. De az már nem az én dolgom, én 49-es vagyok. S azon nemzetem, melyet úgy vezettek a «vezérek», hogy ily alkalmat elmulasztson, teljességgel nem hiszem, hogy 48-ra 49 következik, kivárt azon megnyirbálások után,

EGYETÉRTÉS

EGYHÁZAK.

Migazzi püspök emlékezete. Ez évi április 13-án lesz száz esztendeje annak, hogy gróf Migazzi Kristóf váci püspök meghalt. Vác városa, mint nekünk jelentik, mai közgyűlésén megemlékezett Vácznak az egykori újjalakítójáról és elhatározta, hogy a nevezetes évfordulót meg fogja innepelni. Gróf Migazzi hatalmas alkottaival a nagy püspöki városok sorába emelte Vácot.

Két ízben volt a nagyhírű család sarja Vác püspöke, először csak egy évig, mert Bécs érsekevé, majd pedig bihorossá neveztek ki és csak később, Altham püspöknek egri püspökké való kinevezése után tért vissza, mint a nagy püspökség adminisztrátora, hogy tervei megvalósítsa. Ezek közül első volt, hogy a római Szent Péter templom mintájára a mai székesegyházat építtette, később palotáját engelte át a városnak a nemesi lakóiskolájul, a melyben ma a siket-néma intézet van. Ő építtette a mostani püspöki palotát is. A szemérem, az öreg papok háza az a 6 munkája, a katonai állások is ő szervezte meg ezután. Nincs plébánia, templom, iskola a három vármegyére terjedt egyházmegyében, a melyre né építtetett volna újra. Ő telepeztette Magyarországra az angol kisasszonyokat Vácra, innen Budapestre. A bihoros-püspök politikában is nagy szerepet játszott. Maria Terézia gyermekeivel megfoglalta a székesegyházban a s látogatás emlékére állította fel a Vácot és Kisvácsot elválasztó, ma is egészen felvont kőkaput. Grassalkovich Antaljal belső barátjában állt, a gödöllői kastélyban sokat tartózkodott s most is bihoros lakosaihoz hírvák a gödöllői királyi palotára egyik részét. Püspöksége alatt Vác házának száma 6322-vel növekedett, a lakosság száma megkétszereződött. A mai egyházi, iskolai és jótékonykörüli tereket minden rendbehozott nagy egyházmegyében, visszatért Bécsbe, a hol 1803. április 17-én száz éves korában elhunyt. Vác város újjászervezőjének ünnepeit leleplezik életnagyságra arczelt a város közgyűlése tereiben; bécsi sírját egy váci küldöttség megkoszorúzza, nevére pedig alapítványt tesznek.

Görög-katolikus plébánia Budapestén. A főváros törvényhatósága évekel ezelőtt elhatározta, hogy a görög-katolikus részére egyházi plébániát létesít. Ezzel kapcsolatban azt is elhatározta a közgyűlés, hogy a régi erzsébetvárosi templomot fogja átadni a görög-katolikusoknak. Ezt a közgyűlést határozat azonban csak a napokban terjesztették föl a belügyminisiteriumba, hol legutóbb a bizottság nevében dr. Pászty János főrendiházi tag, Kolár Endre országgyűlési képviselő, Illés Jenő kuriai bíró több tagból álló küldöttség élén tisztelegtek Szell Kálmán minisiterelőnökkel, ki a közgyűlési határozat jóváhagyását kérték. A minisiter kérésre a határozat jóváhagyását.

A szerbek s a májusi kongresszus. Zomborból távoztak: A karloáci metropolita által tartozó szerbek ma négyülést tartottak, a melyn mintegy 3000 ember vett részt. Torontálból a Hácskából és Horvátországból. A négyülés elnöke dr. Bilár zombori ügyvéd volt, a ki megnyitotta beszédében kifejtette, hogy a gyűlés célja a májusi kongresszus határozatainak iránti értekezési kifejezése. A négyülés több felajánlást is elhatározta, hogy a királyt távirattal üdvözölje és felajánlja neki, hogy a kongresszus határozatait hagyja jóvá. A gyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

VIDÉK.

Debreczen város és a pénzügyigazgatóság. Debreczen város közigazgatási bizottsága legnap több panasos kérvényt tárgyalt, melyekben egyes adózó polgárok azzal vádolták a debreczeni pénzügyigazgatóságot, hogy az adófelvételkorlatokat nagyon lassan és csak sok huza-vona után intézi el. A közigazgatási bizottság figyelembe vette a beadott panaszokat és határozatilag ártí a pénzügyigazgatósághoz, hogy az adófelvételkorlatokat ügyében beadott kérvényeket jövőre három hónapon belül feltétlenül intézze el. A közigazgatási bizottságnak ez az erélyes fellépése az adózó közönséget teljesen megnyugtatta.

Új-Bánya kérelme. Új-Bánya városnak legutóbb nagy küldöttsége tisztelt Wlassics

Gyula vallás- és közoktatási minisiternél. A küldöttséget Kazy János főispán és Ruffy Pal országgyűlési képviselő, az állami gyermeknevelési ügyek kormánybiztosa vezette a minisiterhez, ki az Új-Bányán felállítandó polgári fiúiskola létesítését kérelmezte. A minisiter igen szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy figyelembe veszi az új-bányaiak kérelmét.

Az orvosi rendelések korlátozása. Szell Kálmán minisiternek, mint belügyminisiter, a betegpótlási alap terhére tett orvosi rendelések korlátozása ügyében korrelendeletet adott ki. E rendelet kiadását a minisiter azzal okolaj meg, hogy egyes orvosok, csaknem rendszeresen ludtalpra való czipőket, mellizűket, izületes műtárgyakat, kerekkeket, a test egyesrésére szolgáló eszközöket és más fémnyűrés számba menő tárgyakat rendeltek a betegpótlási alap terhére. Minthogy az ilyen rendelésekkel, illetékes kiadásokkal terheltek az orvosok a máskülönbösen is nagyon igénybe vett betegpótlási alapot, kijelenté a minisiter, hogy jövőre csak olyan tárgyakat rendelhetnek az orvosok, a melyek a gyógyítás közlelőbbi céljaira feltétlenül szükségesek s a melyek esetleg arra szolgálnak, hogy a szegény sorsu betegek munkájára és keresetképességére biztositás. Szemüveget, sérvtűket és man-olaj azonban nem is rendelhetnek, de ha valamely különös gyógyítást vagy eszközt kell alkalmazniuk s annak az ára a husz koronát meghaladja, akkor kötelesek erre az engedélyt az illetékes hatóságtól kikérni. Ha valamely orvos ezt a rendelkezést túllépi, azt a minisiter a szükségesnél okozott kiadások megtérítésére kötelezi.

Lujza hercegnő szanatóriumában.

Az a szenzációs kolportázs-regény, amelynek Lujza trónörökösne a haldogtalan hóse, ma ismét fordulohoz jutott. De ez már a befejezése is hosszabb időre. Késő éjszaka érkezik a hír, hogy a trónörökösnek saját kívánságára szanatóriumba vitték. A távirat szerint a szerencsétlen asszony lelki és fizikai depressziója s a különleges körülmények, amelyek közt van, bírják erre az elhatározásra. S ez az elhatározást mindenestre csak helyeselni tudjuk. Neki is nyugalomra van szüksége s így legalább elcsendesülnek kissé annak a nagy botránynak a hullámai, amik már a szász királyi trónig csapdostak fel s eltemették Lujza hercegnő életének minden reményét.

Alább adjuk a mai táviratainkat, nem hagyva el azokat a sokféle s különböző tartalmu híreket sem, a melyek az utolsó távirat előtt érkeztek meg. Ha néhányukat el is vett az érteke s a jelentősége, a kompilkált s érdekes regény bonyodalmainak jellemzésére mindenesetre alkalmasok.

A mai nap hírei a következők:

Drezda, február 8.

(A hercegnő sorsa.) Ugy a közönség, mint az udvari körök rendkívül kedvezően fogadják a trónörökösne ügyében tegnapi délután beallott fordulat hírt. Bizonyos azonban, hogy ez a fordulat az udvart kissé zavarba hozta. Gyorsabb következett be, mintsem várták. S e pillanban olyan nehézségek merültek fel, a melyek a kérdést nagyon kompilkálják. Itt két olyan momentumra ezelünk, a melyek nem ismeretlenek a közönség előtt. Az egyik: a trónörökös nagyon jó atya, aki nem hagyja gyermekeit anya nélkül. Mit fog most csinálni? A feleséget magához többé a történet után nem veheti vissza. Ebben a kérdésben az atyjával egy nézetben van. Van azonban köztük ellentét is: a király erősen ragaszkodik ahhoz a meggyőződéséhez, hogy Lujza trónörökösne gyermekeire néve nem létezhet többé. S a trónörökös lelkében most a férfi büszkesége s az apa érzései vírnak egymással harcot.

A másik körülmény ez: Lujza hercegnő megszűnt Giron barátjára lenni s immár bi-

zonyos, hogy nem is lesz az többé. Mert nagyon léved az, a ki azt hiszi, hogy a mostani válság csak szemfényvesztés volt. A trónörökös végre tudatára ébredt annak, hogy kivel van dolga, valóságos felbredt a mámorból. Hogy gyökeresen felbredt, hogy nem megy egy újabb faux pas-ba bele, ahhoz kétség sem fér. De mit csináljon most? A férjéhez nem vezet többé ut, a gyermekeit szintén elzárta előle, a szülői nem bocsátják magukhoz, hát hova menjen?

A hercegnő sorsa tehát nagyon is megérdemli a részvétet, ha maga is szolgált rá. S józan számítás szerint csak egy megoldás látszik lehetőségre. Iparokodnak egy ideig a feleségétől borítani az ügyre, s csak akkor lehet végleges döntésről beszélni, ha a kedélyek lecsillapodtak. Persze, fölote kívánatos, hogy a szegény drezdai hercegnő ne érje katasztrófa, mert az az ügyet ma már el sem képzelhető módon kompilkálna. Akkor Lujza hercegnő sorsára radobták az utolsó görnyöket.

Drezda, febr. 8.

(A trónörökösne Drezdában.) Genf-ből ide az a hír érkezett, hogy Lujza trónörökösne ügyvédje, Lachozal és dr. Zehme kíséretében legközelebb a hercegnőhöz inokpótban Drezdába érkezik, s a trónörökös palotájában száll meg. A trónörökös erre az időre tavok az udvarból. Lujza hercegnő csak rövid ideig marad Drezdában. Erre val az a körülmény is, hogy azt a parancsot, a mit rövid idővel ezelőt a szász határolásokhoz küldtek s a melyben megtiltották a trónörökösnek a szász területre való bocsátását, ma visszavonták. Érdekes, hogy délután órási közönséget a pályaudvaron, a mely — a trónörökösnek várta.

Genf, febr. 8.

(Willing Lipót és a két nővér.) Willing Lipót még mindig Montreuxban van s élénk érdeklődéssel várja, mi lesz a nővére sorsa. A volt hercegnő az utóbbi időben ájtott Montreux-ból Genf-be. Tegnapielőtt a trónörökösnel hosszabb ideig tanakodtak a trónörökösnel. Ez alatt az idő alatt Giron látó felvételében, a hajusját rángatva, a szálló folyóján jár föl és alá.

Mizza, február 8.

(Giron végkielégítése.) Az egész Riviera nagyon ellenséges a hangulat Giron iránt. A fiatal ember testi hitonságát az utolsó időben bizonyos veszedelem fenyegette. Sokszor volt kellemetlen jelenet nemet fordítóvendégekkel, a miknek tetőpontja az kino szexuális volt, a mi köze egy bécsi asszonyhoz jászadott le. A talaj tehát nagyon forró lett a lábi alatt és így nem okozott felháttat, hogy Giron jónak látta a hó végig ki-felvetelt szállást odahagyti. Erre az elhatározására különben valószínűleg igen jelentékeny befolyással volt az a körülmény, hogy dr. Zehme lipsei ügyvéd télt erősen nyit látogatta meg, a melynek tartalmával a fiatal regényhősnek módjában volt közlelőből megismerkedni. Beavatottak szerint Giron azt a kérését, hogy a trónörökösnel elvált, igen drágán fizette meg.

Brüsszel, febr. 8.

(Giron nyilatkozik.) A Petit Bleu jelent: Giron, a ki ma visszerkezett Brüsszelbe, kijelentette, hogy ő maga látta be először annak szükségességét, hogy a hercegnőtől elváljon. Midőn Frigyes Keresztély hercegnő megbetegedésének híre megérkezett, azt tanácsolta a hercegnőnek, hogy azonnal utazzék Drezdába. A trónörökösne nagy energiát tanúsított. Nem ájt el, mint állították az orvost sem kellett hozzá hárni. A toscánai nagyhercegnő értesítéseket küldött a hercegnőnek a Keresztély hercegnő betegségeiről. Giron valótlannak jelenti ki, hogy a trónörökösne atyjától engedelmelt kért volna, hogy a toscánai hercegnő ez-mélt továbbra is viselhesse. Az Echo de Paris által közölt levele is minden részében teljes. Nem áll az, hogy Giron Mentonban sörteseknek lett volna köze. Pillanatnyilag minden összeköttetés megszakított a trónörökösnel, hogy ne legyen utójában a hercegnő jövőre vonatkozó megállapodások. Szigorúan ahhoz fogja szálni eljárását, a mit a trónörökösne határozni fog.

Még azt is kijelentette a forgalomban levő hírekkel szemben, hogy a szász trónörökös világosan és határozottan a házassági elváltást követeli.

Genf, február 8.

(Érkezett éjjel 2 órakor.) (A trónörökösne szanatóriumában.) Lujza trónörökösne képviselői a következőket közlik:

A legutóbbi hetek eseményei, nevezetesen az atyai házból való kirekesztés és fiának megbetegedése után Lujza hercegnőnél mély megrendülés és fizikai depresszió mutatkozott, melynek következtében és tekintettel a különleges körülményekre, melyek közt van, a hercegnő el-tökélte magát, hogy a neki sürgősen szükséges nyugalom elérése és egészségének helyreállítása végett orvosi segílyt vesz igénybe. A hercegnő ezért ma a Neuss (Nion) melletti La Meterie szanatóriumba való felvételét kérte, a hová fel is vették.

Genf, február 8.

(Érkezett éjjel 3 órakor.) (A szanatórium.) Hivatalosan jelentik: A "Meterie", a hová Lujza hercegnő visszavonult, a kauscán-geni országút mentén, az ugynevezett Bois de Bougie mellett, nem messze a tótol, a kis Nion város közelében fekszik.

A "Meterie" egy nagy, igen ismet intézet, mely egy részvénársaság tulajdonában van és dr. Martin kitinó specialista vezetés alatt áll. Külföldi osztálya van elmebeteg részére és egy osztálya idegbetegségek gyógyítására. Ez a hely igen alkalmas egyéneknek, a kiknek, mint a hercegnőnek, nyugalomra van szükségük. A "Meterie"-nek egyáltalában nincs közönséges télyoda jellege. Az épületek egy szép, árnyas kertben vannak elszórva. Dr. Zehme misszióját befejezetnek tekintti és ezért este elutazik Lipsebe.

Drezda, február 8.

A beteg Frigyes Keresztély hercegnő állapota ma eszté jóformán változatlan volt. A hőmérsék még mindig 39.8 fok. Az általános állapot kielégítő.

EGYETÉRTÉS.

Azokat a t. olvasóinkat, akiknek február elején lejt az előfizetésük, arra kérjük, hogy a megrendelést idejekorán újítsák meg.

Előfizetési árak:

Egy hónapra . . . 1 lit 80 kr.
Negyedévre . . . 5 " " "
Félévre . . . 10 " " "

Hölgy-olvasóink a Divatszabón-tke-vezényesen áron kapják. (Egész évre 4 forint, félvre 2 forint, negyedévre 1 forint.) Az előfizetési pénzek (tegezelszerűben postautalványon) az Egyetértés kiadóhatalánba küldendők: IV., Vármeze-utca 11. szám. Budapestén telefonon is megrendelhető az Egyetértés; a kihirdő már másnap hozza a lapot az előfizetési nyugtával együtt. Telefon-szám: 709.

Az Egyetértés kiadóhatalán.

ÜJDONSÁGOK.

A király itthon. A király ma reggel hét órakor misét hallgatott a Szent-István kápolnában, azután lakosztályába vonva államügyek elintézésével foglalkozott. Ma, kétfőn lesz az első kihallgatás, a melyre bevezényeltek. Maután a számk nagy, a jelentkezők egy részének kihallgatása a második napra, esztörtőkre marad. A esztörtők kihallgatásra jelentkezhetni a kabinetudvarban lehet tíz órától kezdve.

Ebéd a királlyal. A budai királyi várpalota új éttermében ma délután öt órakor családi ebéd volt, a melyen a királyon kívül résztvettek: Maria Jozefa főhercegnő, Ottó főhercegnő, Klotild főhercegnő, Augustó főhercegnő, József Ágost főhercegnő, Erzsébet Henriet főhercegnő, Liechtenstein herceg első fődvarmester, gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, gróf Paar lovassági tábornok és Bolfras tábornagy főhadsegédek, báró Dlabowsky altábornagy, fődvarmester, Attems grófnő fődvarmester, gróf Salin százados, szolgálattevő kamarás, Szirmay és Zichy grófnők, udvarbírók, gróf Szapary százados, kamarai előjáró, aradvári Kónig Károly osztályfőnök, dr. Kerzl udvari orvos, Hohenlovag korrelkapitány, báró Apor urmagy és Gözani mári őrnagy szárnysegédek, Fobini alezredek, Skrem, Deitenhofen és Török századosok és az őrpáncsok.

A pápáról. Rómából táviratozzák: Mint a lapok jelentik, elővigyázatból, hogy a pápát, a ki könnyű megüblés következtében gyengékedik és akinek e hó folyamán számos zarandokot kell fogadnia, kímélek, a mára és holnapra kitűzött rendkívüli kihallgatásokat elhalasztották. Mindamellett a pápa ma fogadta a vatikáni házi személyzetet és kedden kihallgatást ad egy argentiniai zarandoklataknak.

Kossuth-kép. Eperjes város — mint levelezőnk írja — Peske Géza festőművészrel meg-festette Kossuth Lajos arczképét, a mely közgyűlési termét fogja díszíteni. A legközelebbi közgyűlésen nagy ünnepek keretében fogják leleplezni az arczképet. Ugyanakkor a fölött is határozta, hogy a város mely utcáját nevezéék el Kossuth Lajosról.

Nádaj Ferencz ünneplése. A nemzeti kaszinó földszinti tereiben ma este 8 órakor összegyűlt az a társaság, a mely egy értized óta találkozik ott a délutáni órákban s a melyet

mindenfélé ismernek a «szkupcsina» néven. A társaság Nádaj Ferenczet ünnepli a Nemzeti Szabadság elöltöltött negyven éves jubileuma alkalmából. A lakomán az asztaltól Bothy Ákos foglalta el, mellette gróf Apponyi Albert és Nádaj Ferencz ültek. A közel ötven tagu társaságban ott volt a politikai és társadalmi élet sok kitünősége. Az első felkötőt Bothy Ákos mondta. Szellemes beszédében mindenekelőtt a szkupcsináról beszélt, mint pártközi társaságról, a melynek azonban bizonyos elvei vannak és ezek az elvek párt, osztály és felekezeti különbség nélkül egytt tartják a rokonelezemi embereket. Azután meleg szavakkal jellemezte Nádajt, a ki szép szavakkal köszönte meg a kedves óvációt. A lakomán még sokan beszéltek a sok időzöltőt táviratolt is olvastak fel.

Kitüntetések. A király László Fülöp festőművésznek a harmadosztályú vaskorona-rendet és Póór Jakabnak, a szabadalmazott triestai általános biztostó társaság magyarországi főnökeinek a Ferencz-József-rend lovageresztjét adományozta.

A főrendiház elnökének ebéde. Gróf Csáky Albin, a főrendiház elnöke, ma d. u. 6 órakor a Nemzeti Kaszinóban ebédet adott, melyre hivatalos voltak: gróf Széchenyi Gyula minisiter, Lobkovitz Poldof herceg, dr. Wekerle Sándor, Forinyák Gyula, gróf Apponyi Lajos Wlassics Gyula minisiter, Darányi Ignác minisiter, gróf Dessewffy Aurél, gróf Bánffy György, gróf Kern Géza, báró Wodianer Albert, Piret de Bihore Béla, Vorosmarty Béla, gróf Eszterházy Mihály, gróf Károlyi Mihály, báró Harkányi Frigyes, Than Károly, Chorin Ferencz, Rakosi Jenő, Bogdánovics Lucán püspök, Daniel Gabor, Bissingen Vippenburg Ernő, gróf Bródv Zsigmond, Maross Ferencz és Lukács Antal.

Karavéló temetése. Szóföldi táviratozzák lapunknak: Délután katonái és polgári dísz-lel temették Karavélótot a fejedelm, a minisiternek, a képviselők, a diplomáciát kar és óriási néptömeg részvelel. Karavélótt abban az új templomban temették el, melyet az ő kezdeményezésére építettek a "Fekete mecsét" mai fogház helyén, a hol Karavéló néhány évig volt zárva.

Német orvosok Magyarországon. Sopronból jelentik, hogy a szomszédos Brennbérg-bányát a napokban néhány német orvos látogatta meg. Az orvosok célja az, hogy itt egy betegség tanulmányozzának. A bányások között ugyanis rendkívül el van terjedve az «ankylostomiasis», a melybe már sok bányász pusztult el. Brennbérgben igen siteresen küzdenek az ellen a betegséggel ellen, hogy a németországi, bochni bányák igazgatósága kiküldött orvosait, hogy tanulmányozzák, miképp gyógyítsák ezt a betegséget Magyarországon. Az orvosok igen meg vannak elégedve vizsgálatuk eredményeivel és elhatározták, hogy Németországon ugyanolyan eljárásokat fognak követni, mint a melyben nálunk követnek.

Három kis gyermek halála. Oranpik Pálné napjainkban aszony; a ki Rákospalota-Ujfalun lakik, ma délután az újpesti piacra ment bevásárolni. Lakására rázarta az ajtó, a melyben bent volt három éves Ferencz és egy három hónapos Mihály gyermeke és egy három hónapos kis lányka, Rappaport Emília, aki nála daykésében volt. A mikor tízenegy órakor hazért s a lakás ajtaját felnyitotta, abból sürü füst tört elő. Az ügy valamiképpen kigyulladt, valószínűleg a kis Ferencz gyujtja meg pajkoságából s a fűtőben mindhárom gyermek megfulladt. Az apró teremtéseket a rakospalotai hullaházba szállították. Oranpiknél ellen a rendőrség megindította az eljárást.

Germanizáló városi hivatal. Sopronból írják, hogy az odaváló városi fogyasztási adóhivatal a magyar nyelven nyomtatott különféle lapokat megkezesítésen német nyelven tölti ki. Néhány jobb érztű polgárban méltó fölhabordást keltett ez az eljárás; ezek mozgalmat indítottak, hogy a germanizáló fogyasztási hivatali fölívágásokat, mennyire kiválthatatlan ez a germán berendezés.

Egy tanító telálmánya. Szabó Géza honföld-szent-páli közönségi tanító egy olyan gépet talált föl, a mely csodálatos fölhasználással nagy pekeket is mosdába tud hozni. Egy veletlen folyton külföldi műszaki körök érdeklődni kezdettek a találmány iránt és Szabó meg-hírást kapott Párisba, találmánya bemutatása végett. Szabó február 3-án indult el Székelyföldről — batheti szabadságát véve — és február 18-án lez a készület bemutatása Párisban. A meghívó társaság az előzetes költségekre és szállítási díjra tekintélyes összeget küldött.

Meghalt a császár kabátjaért. Az az öngyilkosság, a melynek Félégházáról vesztünk a híret, ellér a sablonos katonai öngyilkosságoktól. Gróf Mihály már egynehány esztendő óta pézle a posztól és a vasmázt egy felegházai rüvidaru-kereskedésben, a mikor egyszerre csak törtült vége támad benne az uniformis után. Mind az őron katoná szereltet volna lenni, és, hátha a huszadik évet még nem töltötte be, mégis jelentkezett a sorozó bizottságnál, hogyha lehet, hát adják rá a «császár kabátját». A sorozó bizottság azonban egy taláta, hogy Gróf Mihály még nem elég alkalmas arra, hogy az «Abgethüll-marsbieren» rejtelmebe beavassák. Hába lért, könyörgött, hogy mondják ki a boldogító «taugh-tól», a bizottság hajthatatlan maradt. A annyira elkecsérette Gróf Mihály, hogy lezament szülőfalujába, Alprára és ott szíven léte magában. Nem tudom tudni ezt a szíven, írta utóbbi leveleiben. Kópörőjét öreg apa és anyja kistele ki a temetőbe.

Öngyilkos edénykereskedő. Löwi Márkus, ötvenhárom éves, családos edénykereskedő, ma délután Dob-utca 14. sz. lakásán revolverrel agyonlőtte magát. Határozottan lelelvebben tettenék öfát az életvesztést mondja.

A színházi czenzúra. Poroszországbán tudvalevőleg a színházi czenzúra még mindig érvényben van és bizony nem egyszer okoz galibát. A képviselőházban tegnapi egy Barth nevű képviselő fölcsölgötta a minisiteret, hogy dobja már végre valahára sutha ezt azt ckszassgot, a mely csak bajt csinál, de igaz, erkölcsi haszna nincs.

XIII. Masnap reggel Thürbenben fia lement a mezőre. Szomorú, nehéz ut volt. Valami halálos fáradság volt a tartásban és szemé a földre szegve nyugodtak.

Alig haladt egy köhajtásnyira, megfordult s a part felé tekintett. Világos, sárgásfehér falat képzett a beszakított óriási szep a part hebelében, s fent a tetőn állt a rom tornya, a vidék öreg jelképe. És lent dolgoztak az emberek, izzadtak a lovak, ide-oda gördültek a nehéz kocsk.

Ahazatörő sötét pillantásokat vetett a széles sarga fal felé: Nagyobb lett, sokkal nagyobb, talán száz lábnyi! . . . hallatlan! Azután szinte felve folytatta:

— A munkások a legnagyobb veszélyben vannak és Trude Groode boltozatos ablakok alatt ülve álmodozik . . . Látja mindent és tovább dolgoztat . . . mindaddig, amíg a torony bedől s a Knece név elpusztul, el-tűnik.

Keményen dobbantott a lábával: — De én itt vagyok . . . erre nem gondol . . . Megpróbálta, hogy a gondolalait valami jó, valami tiszta dologhoz kösse. Körülötte az esti pir ébredezett. Milyen szép, mily nagy, erős és milyen nyúlának; a szeméi ragyogóak, s a haja szőke . . . Szep ajkák gyakran mondották nekem amott! Hogy jó jó világpolgár lettem, jó bevándorló. De ma még német vagyok . . . Puhá és meleg lett a szívem tájra tegnap és felek, hogy a Gertrudnak mondot szavaim kissé túlerősök voltak, talán haragszik is ezért az idegenre. És ma igazán német szívvel lelkesedtem a hűség és a barátságért, úgy amint tíz esztendeje tettem, a mikor az idegenbe vándoroltam.

Ez a haza hatása és Gertrudé, a gyönyörűség . . . Csudálatos. Sokszor zivatarnam mentem föl, eseneden, csakhogy ne zavarjam őt és emlékszem — haragudtam, amikor a torony öreg tölgyfaíjaita resecgett. Világos

holdtörek — mondották — akkor jön Gertrud a kápolnából s a kópádra ül. Szent-János bográkuk fogódnak illatos hosszú hajába, s ő a tenger felé néz melán, amelyet egy nagyon szeretet. De én nem találtam meg őt . . . Persze, persze, a holdfényt aranyosan sütött az öreg kövekre, a fal feléledt, mintha bódító illatú fagy fájól lenge a nyári éjjelen.

En nem láttam az aranyos haját, amit oly szívesen esőkolgatók, és a messz szemébe nem néztem és a puha karját nem ölelhettem, a fehér vállát nem esőkolgathattam. De tegnap este láttam mindent. Sohansen hittem volna, hogy olyan szép és olyan esabos. Gertrud üdvözölt itt ezen a helyen először. Ezen a helyen, a hová gyönyörű és esodás emlékek fűződnék. A mit eddig álmodtam a hosszú és gyötrelmes éjszákban, az mind valóvá vált tegnap.

Mosolygott és elindult lassan az uton. Ismerős ut ez! Hányszor jött már rajta! Hányszor jött meg a kis lóva, a két oldalit sötétlő bokroktól. Oh boldog, úde gyermekkor!

Hogy megváltozott azóta. Komoly, okos ember lett belőle, aki szomorú és kedves, jó és szigorú tapasztalatokon keresztül megismerte az embereket. Ott dacára minden gasszagnak és igazságatlanságnak, visszahozta ide, erre a földre, ezek közt az emberek közé, akik rosszakarói és ellenségei. A fejt föltemelte és büszkén dacosan nézett keresztül a vidéken. Tíz év óta csepengett az a szót a füleiben. Ne törd ezt! Ne törd ezt! Menj közelebb és üss ezt! a táborunkban! Sajtad öket haragudtal és tégy igazságot! Nyomod az az erőseket és csálokát és segítő azokat, akik gyöngék a küzdelemben.

Keresztül ment egy házban. A kertjében lányok álltak. Mosolyogva, kaczerarn néztek a jövőnyre. Egy szolgálnak a feje hirtelen eltűnt a sötétben. Az istállójában alakok álltak, a kik néma ajkkal és égő szemekkel néztek a fiatalembert.

(Folytatása következik)

IFJUSÁGOM, SZERELMEM.

REGÉNY.

Írta: FRENSSEN GUSZTÁV.

Frauke felemelt karokkal zavarodottan állott az ajtóban. Ugy látszott, mintha haza-értet barátja nyakába akarna ugrani, mikor azonban a hatalmas napbarnított ember megpillantotta, minden bátorság eltűnt: — Oh te! . . . Csak semmi házas! Hogy hív-nak engem? — János nagybácsi! . . . s még kissé könyes szeméből élénk pillantást vetett reá. — Nagybácsi? . . . Köszönöm! . . . Kis jászó társnék! Hogy hívnak engem? — A gölyváb! S minden foga egyszerre látható lett. Nevetve fordult az ügyvéd felé: — Így hívott engem én a kislány, s Péter is híven kitartott mellette . . . Akkor még csak ekkora voltál! — S vagy félméternyt mutatott kezével. — Tulzások megint, mint akkor is szoktat. — De udvarias lettél, kis Frauke, akkor még így beszélte: a gölyváb megint hazudik! A joganácsos nevetve lépett kocsiájába. — Maradjon csak mindig így vidáman! A kocsi elhajtott s a visszamaradtak befordultak a házba.

